

Langeland Kommune
Fredensvej 1
5900 Rudkøbing
Att. Finn Granhøj

Kystdirektoratet
J.nr. 23/09465-3
Ref. Lea Bank Stigsen
02-10-2024

Afslag på ansøgning om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Langeland Kommune har den 29. november 2023 søgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på matr. nr. 5f Rudkøbing Markjorder samt på en del af matr. nr. 12a og 7000aø Rudkøbing Markjorder, i Langeland Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet meddeler hermed afslag på ansøgningen om at ophæve strandbeskyttelseslinjen, jf. naturbeskyttelseslovens¹ § 15, på 5f Rudkøbing Markjorder samt på en del af matr. nr. 12a og 7000aø Rudkøbing Markjorder, Langeland Kommune.

Afgørelsen er truffet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1 og § 69a, stk. 2 og 6.

I kan læse mere om lovgrundlaget for Kystdirektoratets afgørelser om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i bilag 1.

Klage og søgsmål

Afgørelsen kan ikke påklages, jf. § 78 i naturbeskyttelsesloven.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Generelt for området

Langeland Kommune har ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på et ca. 19.600 m² areal beliggende i udkanten af den sydvestlige del af Rudkøbing.

Figur 1 og 2 viser arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet.

Figur 1. Kortudsnit. Det orange prikkede areal viser strandbeskyttelseslinjens forløb i området sydvest for Rudkøbing. Umatrifulerede arealer ud til kysten er dog også omfattet af bestemmelserne om strandbeskyttelse. Den røde prik markerer arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet. De sorte streger viser de vejledende matrikelskel.

Figur 2. Kort fra ansøgningen der viser arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet.

Det fremgår af ansøgningen, at området er beliggende i byzone og er omfattet af kommuneplanramme 1.G.15 Rue Mark Vest samt mindre dele af 1.G.1 og 1.G.9, som udlægger området til rekreativt område. Området anvendes i dag som idrætsanlæg.

Langeland Kommune ønsker dog at udvikle området til boligområde. Langeland Kommune har i ansøgningen beskrevet historikken for områdets udvikling. Følgende fremgår af ansøgningen:

"Området Rue mark blev fra cirka 1859 til 1931 anvendt af byens teglværker. Efterfølgende blev området opkøbt af Rudkøbing Kommune og anvendt som idrætsanlæg. I 1958 udvides anlægget til at omfatte hele matrikel 5f. I 1981 til 1983 udvides idrætsanlægget yderligere og der anlægges nyt klubhus og flere boldbaner på matrikel 6g og 6f. I 1986 anlægges der tennisbaner og en jordvold på matrikel 5f, hvor resten af matriklen fortsat anvendes som fodboldbaner. I 1999 udnyttes området fuldt ud som idrætsanlæg med klubhuse, tennisbaner og fodboldbaner.

I kommuneplanen fra 2001 for Rudkøbing kommune udlægges området til idrætsanlæg. Området indgår i "Rekreativt formål", under planramme 1.G.2 som udlægger området til idrætsanlæg med boldbaner, klubhuse, idrætshal og andre bygninger til idrætsformål samt planramme 1.G.1 som udlægger området til strand, strandpark og søbadeanstalt og 1.G.10 som udlægger området til rekreativt område med bynært naturområde og lejlighedsvis aktiviteter som musikfestivaler, spejderlejre o. lign."

I ansøgningen fremhæver Langeland Kommune, at "det overordnede princip i de kommuneplaner, som ligger til grund for planlægningen siden sammenlægning af de 3 kommuner på Langeland i 2006, er at der for Rudkøbings vedkommende er et overordnet ønske om at flytte boldklubberne til det nye aktive bolig- og skoleområde ved H.C. Ørstedskolen i den østlige del af Rudkøbing. Hele arealet omkring Ørstedskolen skal være fundamentet for en god udvikling af idrætsklubberne på øen og Rudkøbing. (læs mere herom i Kommuneplan 2021-2033)."

På ovenstående baggrund ønsker Langeland Kommune, "at afprøve om strandbeskyttelseskommisionen i 2001 bør have begrænset eller helt ophævet strandbeskyttelseslinjen på matrikel 5f.jf. Bekendtgørelse om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjers forløb § 4, da der var tale om et byzoneareal, som var under intensiv udnyttelse som idrætsanlæg. Området på Strandbakken / Rue Mark Vest er omkranset af et eksisterende boligområde mod nord, øst samt 2 boliger mod syd og vil være en naturlig afrunding af Rudkøbing by, når idrætsaktiviteterne er ophørt."

Arealet, hvor strandbeskyttelseslinjen ønskes ophævet, er beliggende op til åbne arealer i landzone. Området er ikke omfattet af en lokalplan.

Fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i området

Arealet, hvor der ansøges om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, er beliggende inden for den oprindelige strandbeskyttelseslinje, der blev indført med naturfredningsloven i 1937.

I 1994 blev det med Kystloven² besluttet, at strandbeskyttelseslinjen generelt skulle udvides fra 100 meter til som udgangspunkt 300 meter, men samtidig var det også formålet at indskrænke beskyttelsen inden for bestemte typer af områder. Grundlaget for Strandbeskyttelseskommisionens arbejde fremgår af en række retningslinjer, jf. Bekendtgørelse nr. 569 af 25. juni 1999 om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjers forløb. Retningslinjerne fremgår endvidere af *Strandbeskyttelseskommisionens Beretning 2001*³.

I forbindelse med ovennævnte revision af strandbeskyttelseslinjen blev det strandbeskyttede areal af matrikel 5f Rudkøbing Markjorder reduceret med ca. 3000 m² (se figur 3). Der skete altså ikke en udvidelse af strandbeskyttelseslinjen i det pågældende område.

Inden strandbeskyttelseslinjen blev endelig fastlagt, blev der sendt et forslag til linjeføringen i høring hos kommuner og alle berørte lodsejere. Ifølge Strandbeskyttelseskommisionens arkiv blev der ikke gjort indsigelse vedrørende linjeføringen på den pågældende matrikel.

Efter indstilling fra Strandbeskyttelseskommisionen fastlagde miljøministeren det endelige forløb af strandbeskyttelseslinjen, som i det daværende Fyns Amt trådte i kraft den 25. november 2001 ved Bekendtgørelse om ikrafttræden for Fyns Amt af strandbeskyttelseslinjen og af forskellige bestemmelser i naturbeskyttelsesloven (BEK nr. 941 af 22/10/2001).

Begrundelse for afgørelsen

Der er ansøgt om ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på et ubebygget areal på ca. 19.600 m². Der er tale om et areal, der benyttes til fodboldbaner i forbindelse med et idrætsanlæg. Arealet fremstår som et åbent græsareal, der grænser op til landzonearealer mod syd.

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om ophævelse af bygge- og beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen, er beskrevet i bilag 1. Det fremgår bl.a., at strandbeskyttelseslinjen meget sjældent ophæves og navnlig ikke på ubebyggede arealer.

Kystdirektoratet bemærker, at bestemmelsen i § 69 er udtryk for et ønske om at opnå en administrativ forenkling, ikke at svække beskyttelseshensynet. Det er derfor hovedreglen, at fravigelse af lovens beskyttelseslinjer sker ved dispensation og med klagemulighed til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Kystdirektoratet finder ikke, at der er særlige forhold, der kan danne grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen af hensyn til det påtænkte projekt. Det er Kystdirektoratets vurdering, at der er væsentlige landskabelige hensyn, der skal varetages på det kystnære areal, og da formålet med ansøgningen er at bebygge arealet, finder Kystdirektoratet ikke, at der er grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen.

Kystdirektoratet finder endvidere ikke, at der er grundlag for at ophæve strandbeskyttelseslinjen på baggrund af § 4 i *Bekendtgørelse om retningslinjer for fastlæggelsen af klitfrednings- og strandbeskyttelseslinjers forløb*, som forespurgt i ansøgningen. Det fremgår af § 4, at Strandbeskyttelseskommisionen kan indstille beskyttelseszonen begrænset eller helt ophævet, når administrationen af de beskyttelseslinjer, som gælder den 15. oktober 1995, på grund af sammenhængende bebyggelse eller anden intensiv udnyttelse af et område er uden betydning for formålet med beskyttelseslinjerne. Det er Kystdirektoratets vurdering, at Strandbeskyttelseskommisionen har vurderet, at arealets anvendelse som idrætsanlæg i det konkrete tilfælde, ikke er blevet betragtet som ”anden intensiv udnyttelse”, og som nævnt ovenfor er det Kystdirektoratets vurdering, at der er væsentlige landskabelige hensyn at varetage på det kystnære areal. Kystdirektoratet finder derfor ikke, at der er grundlag for at tilsidesætte Strandbeskyttelseskommisionens vurdering af, at arealet fortsat skulle være

omfattet af strandbeskyttelseslinjen, hvorfor der ikke kan siges at være sket fejl i forbindelse med fastlæggelse af strandbeskyttelseslinjen i 2001. Strandbeskyttelseslinjen kan derfor ikke ophæves eller ændres med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 69 a, stk. 6.

Det er desuden indgået i afgørelsen, at der ikke er gjort indsigelser mod Strandbeskyttelseskommissionens forslag til linjens placering, samt at en ophævelse af strandbeskyttelseslinjen i den konkrete sag, vil kunne medføre en uønsket præcedensvirkning i andre lignende sager.

Kystdirektoratet finder endvidere ikke anledning til at ændre strandbeskyttelseslinjens forløb med henvisning til naturbeskyttelseslovens § 69a, stk. 2, idet der ikke er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten.

Idet Kystdirektoratet meddeler afslag på ansøgningen er der ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke et Natura 2000-område væsentligt, eller foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til ophævelse af strandbeskyttelseslinjen på det ansøgte areal.

Med venlig hilsen

Lea Bank Stigsen
+45 20 86 64 02
lbs@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer fremgår af lovens § 8 (klitfredning), § 15 (strandbeskyttelseslinjen), § 16 (sø- og åbeskyttelseslinjen), § 17 (skovbyggelinjen), § 18 (fortidsmindebeskyttelseslinjen) og § 19 (kirkebyggelinjen).

Ophævelse af beskyttelseslinjer, herunder strandbeskyttelseslinjen

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om beskyttelseslinjer indebærer en række forbud mod tilstandsændringer. Fravigelse af de pågældende forbud skal som hovedregel ske ved konkret dispensation efter lovens §§ 65 og 65 b.

Miljøministeren kan dog ifølge naturbeskyttelseslovens § 69, stk. 1, 1. pkt. bestemme, at reglerne i §§ 8 og 15-18 ikke skal gælde for nærmere angivne områder. Det kan i den forbindelse bestemmes, at en ophævelse eller ændring af en beskyttelseslinje kun gælder for en nærmere beskrevet lokalplan, jf. § 69, stk. 4.

Ved administrationen af § 69 sker der en "graduering" af ophævelse af de enkelte beskyttelseslinjer, idet strandbeskyttelseslinjen, klitfredningslinjen og fortidsmindebeskyttelseslinjen indebærer væsentlig stærkere forbud end f.eks. skovbyggelinjen.

En beskyttelseslinje vil ikke blive ophævet, hvis det skønnes at være problematisk i forhold til landskabelige og naturbeskyttelsesmæssige interesser. I sådanne tilfælde bør afgørelsen træffes ved konkret dispensation med klagemulighed til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Ophævelse af strandbeskyttelseslinjen efter lovens § 69, stk. 4 kan kun forventes, når der foreligger ganske særlige forhold, og det er yderst sjældent, at strandbeskyttelseslinjen ophæves. Det er sket i forbindelse med kommunalbestyrelsens vedtagelse af en lokalplan og i almindelighed kun for allerede bebyggede områder i beskyttelseszonen, når lokalplanen tilgodeså naturbeskyttelseslovens formål i tilfredsstillende omfang. I det åbne land er strandbeskyttelsen så godt som aldrig blevet ophævet. En lokalplan, der omfatter arealer i beskyttelseszonen, vil kun rent undtagelsesvis kunne medføre en ophævelse af beskyttelsen, også selv om arealerne ifølge lokalplanen skal friholdes for bebyggelse.

Det er efter § 69, stk. 1 muligt at foretage en generel reduktion eller ophævelse af en beskyttelseslinje uden, at det sker i forbindelse med lokalplanlægning. Det kan f.eks. være tilfældet i udbyggede områder, hvor linjerne fastlægges i et nyt reduceret forløb tilpasset eksisterende bebyggelse. Dette er imidlertid ikke gældende for strandbeskyttelseslinjen, da denne beskyttelseslinje efter Strandbeskyttelseskommissionens gennemgang er konkret fastlagt i forhold til eksisterende bebyggelse.

Revision af strandbeskyttelseslinjen

Ministeren har mulighed for at revidere strandbeskyttelseslinjens forløb, hvis der er sket en væsentlig tilbagerykning eller tilvækst af kysten, jf. lovens § 69 a, stk. 2,

eller hvis der er sket fejl ved fastlæggelsen af strandbeskyttelseslinjen, jf. § 69 a, stk. 6.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen⁴ skal Kystdirektoratet, før der træffes afgørelse om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering).

Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan ansøgningen ikke imødekommes.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Ansøgninger om hel eller delvis ophævelse af strandbeskyttelseslinjen kan ikke imødekommes, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

⁴ BEK 1098 af 21/08/2023 - Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter